

STOCKHOLMS TINGSRÄTT
Avdelning 2

DOM
2019-01-18
meddelad i
Stockholm

Mål nr: B 13011-18

PARTER (Antal motparter: 1)

Motpart
AA

Sökande
Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm

DOMSLUT

Betalningsskyldighet till staten

AA ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kr.

YRKANDEN M.M.

Finansinspektionen har yrkat att AA ska betala en sanktionsavgift om 50 000 kr enligt följande överträdelse

AA har på värdepappersmarknaden i Stockholm den 28 november 2017 handlat teckningsoptioner för aktier i bolaget Agromino A/S (ISIN: DK0060779510).

Kl. 14.08 har AA lagt en handelsorder om att köpa 300 000 teckningsoptioner å 0,023 kr. Handelsordern gick omedelbart till avslut och ledde till att AA fick köpa 300 000 teckningsoptioner å 0,023 kr.

Kl. 14.13 lade AA en handelsorder om att köpa 1 000 teckningsoptioner å 0,239 kr. Handelsordern gick omedelbart till avslut och ledde till att AA fick köpa 1 000 teckningsoptioner å 0,239 kr.

Avslutet höjde senast betalt med 940 procent. Strax därefter, kl. 14.15, lade AA en handelsorder om att sälja 300 000 teckningsoptioner å 0,299 kr.

AA köp om 1 000 teckningsoptioner kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på det finansiella instrumentet.

Lagrum: 5 kap. 1 § 2 samt 6 och 21 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning och artikel 12.1 a i och 15 i marknadsmissbruksförordningen (EU) nr 596/2014.

AA har vidgått att han genomfört den aktuella transaktionen men har bestritt yrkandet om sanktionsavgift.

GRUNDER M.M.**Finansinspektionen**

AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation. Hans agerande uppfyller inte förutsättningarna för legitima skäl och godtagen marknadspraxis. Detta stöds såväl av utredningen som av det AA själv har anfört i

ärendet. AA ska därför betala den sanktionsavgift som Finansinspektionen har yrkat.

AA har vidgått att han genomfört den aktuella transaktionen. Av de avsluts- och orderlistorna i kombination med depåutdrag framgår att det är AA som har genomfört de transaktioner som beskrivs i ansökan om stämning.

Av artiklarna 12.1 a i och 15 i EU:s marknadsmissbruksförordning (MAR) framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

AA köp om en mindre volym teckningsoptioner, 1 000 stycken, har höjt ”senast betalt” med 940 procent. Højningen föranledde en tydlig signal till marknaden om ett högt intresse för teckningsoptionen som i detta fall inte motsvarades av ett faktiskt ökat intresse då endast en mindre volym teckningsoptioner omsattes. Av utredningen framgår även att hans köp om en mindre volym teckningsoptioner har varit utstickande. Av den efterföljande säljorden om 300 000 teckningsoptioner framgår att hans köp om 1 000 optioner inte kan förklaras i kommersiella termer. Kursökningen har därför varit vilseledande eller kan förväntas ha varit vilseledande. Andra aktörer på marknaden har därför vilseletts eller riskerat att vilseledas av AA transaktion.

AA

Han är oerfaren när det kommer till aktiehandel och den aktuella transaktionen skedde av misstag. Han var inte medveten om att det var otillåtet. I efterhand verkar det inte som att transaktionen haft någon inverkan på kursen och han har inte själv

gjort någon vinst på den. Han har inte tillräckliga inkomster för att kunna betala sanktionsavgiften.

UTREDNINGEN

Finansinspektionen har som bevisning åberopat

- Avsluts- och orderlistor samt depåutdrag, till styrkande av dels att AA har genomfört aktuell transaktion, dels att transaktionen har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på det finansiella instrumentet.
- Avslutslista från Nasdaq som utvisar all handel i teckningsoptionen för Agromino A/S under perioden den 20 november 2017 till den 8 december 2017, till styrkande av att AA transaktion har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på det finansiella instrumentet.
- Depåavtal med allmänna villkor för handel med värdepapper via depån, Nasdaq First Norths nordic rulebook och Nasdaq Stockholms handelsregler till styrkande av att AA transaktion har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler i fråga om tillgång, efterfrågan eller pris på det finansiella instrumentet.

AA har till Finansinspektionen lämnat in en sida av sin skatte-deklaration avseende 2016 till styrkande av att hans ekonomiska situation är sådan att han inte har möjlighet att betala den yrkade sanktionsavgiften.

HANDLÄGGNINGEN

Tingsrätten har, med stöd av 45 kap. 10 a § 1 st. 3 p. rättegångsbalken, avgjort målet utan huvudförhandling.

AA har delgetts information om sin rätt att begära huvudförhandling och getts tillfälle att slutföra sin talan. AA har inte påkallat huvudförhandling.

DOMSKÄL

Förutsättningar för tillämplighet av MAR

Av artiklarna 12.1 a i och 15 i MAR framgår att utförandet av en transaktion som ger eller kan förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på ett finansiellt instrument är marknadsmanipulation och att det är otillåtet. Det räcker således med att transaktionen, när den genomfördes, kunde förväntas ge falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris.

Av utredningen och AA egna uppgifter framgår att han har genomfört en transaktion på värdepappersmarknaden som har gett eller kan förväntas ha gett falska eller vilseledande signaler om tillgång, efterfrågan eller pris på teckningsoptionen. Till skillnad från den straffrättsliga regleringen är varken uppsåt eller oaktsamhet en förutsättning för att en överträdelse av MAR ska föreligga. I vilken grad personen genomfört transaktionen med uppsåt eller oaktsamhet kan dock påverka graden av ansvar vid fastställandet av sanktionen.

AA har vidgått att han genomfört de aktuella transaktionerna men uppgett att han inte var medveten om att detta agerande var otillåtet. Genom avtalet med Nordnet Bank AB är AA dock bunden av att känna till och följa handelsplatsens regler. Av Nasdaq Stockholms handelsregister, som gäller för handel på Nasdaq First North, framgår att transaktioner utan kommersiellt syfte inte är tillåtet. AA får därför anses ha varit i vart fall oaktsam inför det faktum att transaktionen var otillåten och har därför överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i MAR.

Undantag från MAR

Enligt artiklarna 12.1 och 13 i MAR aktualiseras inte förbudet mot marknadsmanipulation om det kan visas att transaktionen har utförts av legitima skäl och i enlighet med godtagen marknadspraxis. Kraven är kumulativa. Finansinspektionen kan som behörig myndighet etablera godtagen marknadspraxis enligt artikel 13 i MAR. Finansinspektionen har dock inte nyttjat den möjligheten och undantaget är därmed inte tillämpligt.

Marknadsmanipulation

AA har överträtt förbudet mot marknadsmanipulation i MAR. Hans agerande uppfyller inte förutsättningarna för legitima skäl och godtagen marknadspraxis. Detta stöds såväl av utredningen i målet som av de uppgifter som AA själv har anfört.

Sanktionsavgift

Eftersom AA har genomfört en transaktion i strid mot förbudet mot marknadsmanipulation ska Finansinspektionen enligt 5 kap. 1 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (KompL) ingripa mot honom. Finansinspektionen har gjort gällande att ingripandet med stöd av 5 kap. 3 § KompL bör ske genom att AA åläggs att betala en sanktionsavgift. Sanktionsavgiften kan, enligt 5 kap. 6 § första stycket 2 KompL, bestämmas till högst 5 miljoner euro.

När sanktionsavgiftens storlek ska fastställas följer Finansinspektionen 5 kap. 18 § KompL. Där föreskrivs att särskild hänsyn ska tas till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den har pågått. Särskild hänsyn ska även tas till överträdelsens konkreta och potentiella effekter på det finansiella systemet, skador som uppstått och graden av ansvar. Därutöver ska Finansinspektionen beakta försvårande och förmildrande omständigheter. Avslutningsvis ska Finansinspektionen ta hänsyn till den berörda personens finansiella ställning och den vinst som har erhållits.

Finansinspektionen har inte antagit några riktlinjer för beräkningen av sanktionsavgifter vid marknadsmanipulation. Varje bedömning är ett resultat av omständigheterna i det enskilda fallet.

Finansinspektionen har anfört att handel med små volymer är ett störningsmoment på värdepappersmarknaden som påverkar marknadens integritet. Vid olika tänkbara former av marknadsmanipulationer är detta dock en överträdelse som typiskt sett är allvarligare än t.ex. egenhandel, men inte en allvarlig form av marknadsmanipulation eftersom det rör sig om enstaka transaktionstillfällen.

Finansinspektionen har utfärdat totalt 55 sanktionsförelägganden som gäller handel med små volymer, varav 28 har godkänts. Sanktionsavgifterna som har godkänts har varierat mellan 40 000 kr och 140 000 kr. I de ärenden som hamnat lägre i intervallet har Finansinspektionen beaktat olika förmildrande omständigheter, som t.ex. en svag finansiell ställning eller att personen i fråga självmant uppmärksammat Finansinspektionen på överträdelsen.

AA har genomfört ett köp med en mindre volym teckningsoptioner i syfte att kunna sälja av sitt innehav av teckningsoptioner till ett mer än tio gånger högre pris. Han ska därför betala en sanktionsavgift om inte överträdelserna kan anses vara ringa, ursäktliga eller om det finns särskilda skäl. Av förarbetena (prop. 2016/17:22 s. 391 f) framgår bland annat att med ringa överträdelse bör förstås överträdelser som framstår som bagatellartade. Ingripande behöver inte heller ske om överträdelsen är ursäktlig. Så skulle t.ex. kunna vara fallet om det är uppenbart att överträdelsen begåtts av förbiseende. Vidare framgår även att Finansinspektionen får avstå från ingripande om det finns särskilda skäl. Bestämmelsen kan användas exempelvis om det är fråga om att en underårig har överträtt marknadsmissbruksförordningen och det förefaller orimligt att besluta om en sanktion mot denne. Bestämmelsen kan också bli tillämplig om någon annan myndighet har beslutat om ingripande på ett sätt som innebär att dubbelprövningsförbudet hindrar

ett nytt ingripande. Sanktionsavgiften måste vara proportionerlig och avskräckande i förhållande till överträdelsen.

Den aktuella transaktionen gäller teckningsoptioner i en aktie. Värdet på teckningsoptioner är normalt relaterade till värdet på aktien. Risken för att den vilseledande signalen som AA åstadkommit fått genomslag är således mindre än om det skulle ha rört sig om en vilseledande signal om priset på en aktie eftersom värdet på optionen även är beroende av en annan faktor än hans orderläggning, nämligen den underliggande aktiens värde. Den överträdelse som AA har gjort sig skyldig till är således mindre allvarlig än om det hade skulle ha rört sig om en vilseledande signal om priset på en aktie. En sådan överträdelse borde enligt Finansinspektionen ha föranlett en sanktionsavgift om 70 000 kr. Eftersom det i detta fall handlar om en manipulation av priset på en teckningsoption har Finansinspektionen i stället med hänsyn till överträdelsens allvar, särskilt den stora prispåverkan, bestämt sanktionsavgiften till 50 000 kr. Det har inte framkommit några andra försvårande eller förmildrande omständigheter enligt 5 kap. 16 § KompL som ska beaktas vid bestämmandet av sanktionsavgiften.

AA har anfört att hans ekonomiska situation är svår och har inkommit med ”Skattemelding” för att visa detta. Som Finansinspektionen har noterat verkar handlingen vara en av flera sidor och avse år 2016. Det framgår att han har en inkomst men också att han har skulder, dock inte om skulderna är förfallna till betalning. Det framgår således inte av det underlag som AA skickat in att hans ekonomiska situation är sådan att sanktionsavgiften ska sättas ned.

Tingsrätten gör följande bedömning

AA har genomfört ett köp med en mindre volym teckningsoptioner i syfte att kunna sälja av sitt innehav av teckningsoptioner till ett mer än tio gånger högre pris. Genom avtalet med Nordnet Bank AB är AA bunden av att känna till och följa handelsplatsernas regler. Av NGM:s handelsregler framgår

att transaktioner utan kommersiellt syfte inte är tillåtet varför AA
åtminstone har varit oaktsam när han genomförde den aktuella transaktionen. Hans
handelsmönster tyder dock på att det funnits uppsåt att ge marknaden en falsk eller
vilseledande signal i syfte för egen vinning. Hans agerande kan därför inte endast
anses ha varit oaktsamt.

Vad AA anført innebär inte att överträdelsen kan betraktas som
ursäktlig. Mot bakgrund av den påtagliga kursökningen kan överträdelsen inte
heller betraktas som ringa. Det har inte heller framkommit särskilda skäl för att
avstå ingripande. AA ska därför betala den sanktionsavgift som
Finansinspektionen har yrkat.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten senast den 8 februari 2019. Det ska
stå i överklagandet att det riktar sig till Svea hovrätt. Det krävs prövningstillstånd
för att hovrätten ska pröva målet.

Caroline Hedvall

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.